

EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

Briuselis, 2025 m. lapkričio 26 d.
(OR. en)

2025/0108(COD)

PE-CONS 45/25

POLCOM 291
COWEB 115
AGRI 473
UD 223
CODEC 1478

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2024/823 dėl išskirtinių prekybos priemonių, skirtų stabilizacijos ir asociacijos procese dalyvaujančioms arba su juo susijusioms šalims ir teritorijoms

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2025/...**

... m. ... d.

**kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2024/823 dėl išskirtinių prekybos priemonių,
skirtų stabilizacijos ir asociacijos procese dalyvaujančioms arba
su juo susijusioms šalims ir teritorijoms**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros¹,

¹ 2025 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir ... m. ... d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/823², kuris yra taikomas iki 2025 m. gruodžio 31 d., nustatoma Sąjungos ir Vakarų Balkanų šalių bei teritorijų autonominių prekybos priemonių sistema, pagal kurią tam tikriems Vakarų Balkanų kilmės žemės ūkio produktams netaikomi muitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai ir suteikiama galimybė tam tikriems Vakarų Balkanų kilmės vyno produktams naudoti bendrąją tarifinę kvotą;
- (2) dabartinės Vakarų Balkanams taikomos autonominės prekybos priemonės apima dvi likusias lengvatas: pirma, specifinių muitų taikymo visiems vaisiams ir daržovėms, kuriems taikoma įvežimo kainų sistema, sustabdymą ir, antra, galimybę pasinaudoti bendrąja tarifine vyno kvota, kuria galima naudotis laikantis eiliškumo principo, Vakarų Balkanų šalims išnaudojus jų atitinkamuose stabilizacijos ir asociacijos susitarimuose (toliau – SAS) nustatytą nacionalinę kvotą. Nepaisant ribotos dabartinių autonominių prekybos priemonių taikymo srities, tos autonominės prekybos priemonės tebėra svarbios;
- (3) autonominių prekybos priemonių sistema yra vertinga parama Vakarų Balkanų partnerių ekonomikai ir nedaro neigiamo poveikio Sąjungai;
- (4) todėl Sąjunga turėtų toliau remti Vakarų Balkanų regiono pažeidžiamos ekonomikos šalis Reglamento (ES) 2024/823 taikymo laikotarpį pratęsiant dar penkeriems metams. Tas pratęsimas rodo tvirtą Sąjungos įsipareigojimą integruoti Vakarų Balkanų šalių prekybą;

² 2024 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/823 dėl išskirtinių prekybos priemonių, skirtų stabilizacijos ir asociacijos procese dalyvaujančioms arba su juo susijusioms šalims ir teritorijoms (OL L, 2024/823, 2024 3 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/823/oj>).

- (5) dėl šios priežasties tikslinga Reglamento (ES) 2024/823 taikymo laikotarpį pratęsti iki 2030 m. gruodžio 31 d.;
- (6) autonominių prekybos priemonių taikymo laikotarpio pratęsimas atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1449³, kuriuo nustatoma Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė;
- (7) įsigaliojus ES ir Kosovo* stabilizacijos ir asociacijos susitarimui⁴, tapusiam paskutiniu įsigaliojusių SAS, Reglamento (ES) 2024/823 3 straipsnio 2 dalyje esančios nuorodos į prekybos žuvininkystės produktais lengvatas turėtų būti išbrauktos, nes tos kvotos visoms lengvatomis besinaudojančioms šalims buvo perkeltos į atitinkamus dvišalius SAS;
- (8) Reglamento (ES) 2024/823 2 straipsnio 3 dalyje ir 10 straipsnyje numatyti prieštaraujantys lengvatų taikymo sustabdymo mechanizmai, todėl, siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, jie turėtų būti iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

³ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1449, kuriuo nustatoma Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė (OL L, 2024/1449, 2024 5 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>).

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

⁴ Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo* stabilizacijos ir asociacijos susitarimas (OL L 71, 2016 3 16, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2016/342/oj).

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2024/823 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) jo pavadinimas pakeičiamas taip:

„Teisės į lengvatines priemones suteikimo sąlygos ir susijusio tų priemonių taikymo sustabdymo sąlygos“;

b) 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) lengvatomis besinaudojančios šalys dalyvauja veiksmingame administraciniame bendradarbiavime su Sąjunga, be kita ko, kai to reikia kilmės įrodymui patikrinti, kad būtų užkirstas kelias bet kokiam sukčiavimo pavojui, ir“;

c) 2 dalies antra pastraipa išbraukiama;

d) papildomas šia dalimi:

„4. Tuo atveju, jei lengvatomis besinaudojanti šalis nesilaiko šio straipsnio 1 dalies d punkto, Komisija pagal 6 straipsnį gali visiškai ar iš dalies sustabdyti atitinkamos lengvatomis besinaudojančios šalies teisę naudotis šiame reglamente numatytais lengvatomis.“;

2) 3 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Nepaisant kitų šio reglamento nuostatų, visų pirma 10 straipsnio, atsižvelgiant į ypatingą žemės ūkio rinkų jautrumą, kai dėl žemės ūkio produktų importo labai sutrikdomos Sąjungos rinkos ir jų reguliavimo mechanizmai, Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, gali patvirtinti atitinkamas priemones. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 8 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

3) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Kitos laikino sustabdymo priemonės“;

b) 1 dalies pirmos pastraipos įžanginė dalis pakeičiama taip:

1. Jei Komisija nustato, jog yra pakankamai įrodymų, kad yra sukčiaujama arba kad labai išaugo importas į Sąjungą, viršijant įprastinius gamybos ir eksporto pajėgumus, ji gali imtis priemonių, kad trims mėnesiams visiškai arba iš dalies sustabdytų šiame reglamente numatytas priemones, jei ji prieš tai:“;

4) 12 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Jis taikomas iki 2030 m. gruodžio 31 d.“.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas
